

Nađena poezija na kajkavskom narječju (*blackout* poezija)

- radionica, Anamarija Grabušić, OŠ Donja Stubica

Vremensko trajanje aktivnosti	Vrijeme ostvarivanja	Sredstva, pomagala, alati
1 sat	ožujak/travanj	nastavni listići; M. Horvatek Forjan, N. Jakob, A. Brčić Bauer, Snaga medija 8, ŠK, Zg, 2021.; digitalni materijali na: https://www.profil-klett.hr/zatamni-suvisno-otkrij-poe-ticno ; https://kajkavski.hr/rjecnik/

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI na razini aktivnosti

- čitati tekst i prepoznati narječje
- pronaći za manje poznatu kajkavsku riječ istoznačnicu na hrvatskome standardnom jeziku
- uočiti riječ koja je smisleno i značenjski bogata koja će biti središnji motiv pjesme te izdvajati ostale riječi koje će činiti buduću novu pjesmu
- napisati (stvoriti) novu pjesmu na kajkavskom narječju
- predstaviti rezultate rada drugim učenicima

OPIS AKTIVNOSTI

1. aktivnost – Uvod u *blackout* poeziju

Učiteljica pita učenike jesu li čuli za pojam *blackout* poezije (nađena poezija, poezija zatamnjenja). Ako nisu, tumači im se postupak nastajanja nove pjesme iz vezanog teksta (pjesme, stranice pripovijetke, romana...). Učiteljica pokazuje ueničke radove kao primjere nađene poezije.

2. aktivnost - Kajkavska pjesma, basna, crtica

3. Učenici dobivaju preslike odabranih tekstova (N. Jačmenica, *Trunčieranje*; Ezop, *Dete i skupec*; E. Fišer, *Na križopotju*, E. Fišer, *Prah zemeljski, tenja*) (u prilogu) prema Želji i afinitetu – pjesmu, basnu ili crticu. Čitaju tekst i uočavaju manje poznate kajkavske riječi za koje potom uz pomoć ostalih učenika, učiteljice ili *online* Rječnika kajkavskoga književnog jezika pronalaze istoznačnice u standardnom hrvatskom jeziku.

4. aktivnost – Traženje pjesme

Učenici uočavanju smisleno i značenjski bogatu riječ koja će biti središnji motiv i odrediti temu buduće pjesme te omogućiti lakše povezivanje ostalih riječi. Ponovno čitaju svoj tekst i zaokružuju pojedine riječi koje se tematski slažu.

5. aktivnost – Zatamnjenje/stvaranje

6. Učenici u skladu s temom novonastale pjesme kreativno osmišljavaju prekrivanje suvišnih riječi. Najčešće riječi bojaju crnom bojom, a odabrane istaknu na željeni način i pjesmu dodatno obogaćuju crtežima.

7. aktivnost – Predstavljanje

8. Učenici čitaju svoje i komentiraju radove drugih učenika.

Učenici će listove papira na kojima su njihove pjesme postaviti na pano u učionici i/ili izvan nje kako bi ih pročitali ostali učenici i učitelji.

9. aktivnost – Samoprocjena

Učenici će na kraju ispunjavati listić za samovrednovanje (u prilogu).

Vrednovanje za učenje	Vrednovanje kao učenje	Vrednovanje naučenoga
Uputiti učenike u način rješavanja zadatka. Poticati učenike na korigiranje pogrešaka tijekom rješavanja zadatka. Povratno informirati učenike o uspješnosti rješavanja zadatka tijekom rješavanja i pošto ga završe.	Učenici komentiraju i uspoređuju riječi pri traženju istoznačnica na standardnom jeziku. Učenici vršnjački vrednuju usmenim komentarima uspješnost rješavanja zadataka. Učenici provode samovrednovanje.	Učitelj može vrednovati usmenu i pisanu aktivnost učenika tijekom provedbe pojedinih aktivnosti.

POVEZANOST S MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

Učiti kako učiti

- A.3.3. Učenik samostalno oblikuje svoje ideje i kreativno pristupa rješavanju problema.
- A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.

Osobni i socijalni razvoj

- A.3.1. Razvija sliku o sebi.
- A.3.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.
- A.3.3. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima.

Literatura:

Ruožnik rieči, Antologija hrvatske kajkavske proze, ur. J. Skok, Kajkavsko spravišće, Zagreb, 1999.

Hrvatsko zagorje, Časopis za kulturu, br. 3 – 4, godina XXIV., Krapina, 2018.

Kaj, Časopis za književnost, umjetnost, kulturu, br. 3 – 4, godište LVI, Zagreb, 2023.

M. Horvatek Forjan, N. Jakob, A. Brčić Bauer, *Snaga medija 8*, ŠK, Zagreb, 2021.

G. Vojvodić, *Zatamni suvišno, otkrij poetično* <https://www.profil-klett.hr/zatamni-suvisno-otkrij-poeticno>

Rječnik kajkavskoga književnog jezika <https://kajkavski.hr/rjecnik/>